SIKKERHETSDATABLAD

Fogskum Året Runt

Sikkerhetsdatabladet er i samsvar med Kommisjonsforordning (EU) 2020/878 av 18 Juni 2020 om endring av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH)

AVSNITT 1: IDENTIFIKASJON AV STOFFET / STOFFBLANDINGEN OG AV SELSKAPET / FORETAKET

Utgitt dato	22.01.2008
Revisjonsdato	23.02.2024

1.1. Produktidentifikator

Kjemikaliets navn	Fogskum Året Runt
UFI	P2XV-VVSF-6Q8U-751R
Synonymer	PISTOLSKUM ÅRETRUNT, ESS FOAM 365G, Fogskum Året Runt - Pistol
Artikkelnr.	118615, 118305, 118611, 118613

1.2. Relevante identifiserte bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som frarådes

Kjemikaliets bruksområde	Fugemasse

1.3. Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

Firmanavn	Essve Norge AS
Besøksadresse	Enebakkveien 150
Postadresse	Postboks 686
Postnr.	0680
Poststed	OSLO
Land	Norge
Telefon	+47 22 88 40 40
Telefaks	+47 22 65 16 16
Hjemmeside	http://www.essve.no
Kontaktperson	info@essve.se

1.4. Nødtelefonnummer

Nødtelefon	Telefon: 22 59 13 00

	Beskrivelse: Giftinformasjon

AVSNITT 2: FAREIDENTIFIKASJON

2.1. Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen

Klassifisering i henhold til CLP (EC) No 1272/2008 [CLP / GHS]	Aerosol 1; H222 Aerosol 1; H229 Acute Tox. 4; H302 Skin Sens. 1; H317 Skin Irrit. 2; H315 Eye Irrit. 2; H319 Acute Tox. 4; H332 Resp. Sens. 1; H334 STOT SE 3; H335 Carc. 2; H351 STOT RE 2; H373
CLP Klassifisering, kommentarer	Den fullstendige teksten for alle faresetninger er vist i pkt. 16.

2.2. Merkingselementer

Farepiktogrammer (CLP)

Sammensetning på merkeetiketten	4,4'-metylendifenyldiisocyanat, isomerer og homologer, Propane-1,2-diol, propoxylated, TCPP_Tris (2-klor-1-metyletyl) fosfat-multikonstituente substanser, Glycerol, propoxylated
Varselord	Fare
Faresetninger	H222 Ekstremt brannfarlig aerosol. H229 Beholder under trykk: Kan eksplodere ved oppvarming. H302 Farlig ved svelging. H315 Irriterer huden. H317 Kan utløse en allergisk hudreaksjon. H319 Gir alvorlig øyeirritasjon. H332 Farlig ved innånding. H334 Kan gi allergi- eller astmasymptomer eller pustevansker ved innånding. H335 Kan forårsake irritasjon av luftveiene. H351 Mistenkes for å kunne forårsake kreft . H373 Kan forårsake organskader ved langvarig eller gjentatt eksponering
Sikkerhetssetninger	P101 Dersom det er nødvendig med legehjelp, ha produktets beholder eller etikett for hånden. P102 Oppbevares utilgjengelig for barn.

	P210 Holdes vekk fra varme, varme overflater, gnister, åpen ild og andre antenningskilder. Røyking forbudt. P211 Ikke spray mot åpen flamme eller annen tennkilde. P251 Beholder under trykk: Må ikke punkteres eller brennes, selv ikke etter bruk. P271 Brukes bare utendørs eller i et godt ventilert område. P280 Benytt vernehansker / verneklær / øyevern / ansiktsvern. P304+P340 VED INNÅNDING: Flytt personen til frisk luft og sørg for at vedkommende har en stilling som letter åndedrettet. P302+P352 VED HUDKONTAKT: Vask med mye såpe og vann. P305+P351+P338 VED KONTAKT MED ØYNENE: Skyll forsiktig med vann i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser dersom dette enkelt lar seg gjøre. Fortsett skyllingen. P410+P412 Beskyttes mot sollys. Må ikke utsettes for temperaturer høyere enn 50 °C / 122°F. P501 Innhold / beholder leveres til avfallssentral
Supplerende faresetninger på etikett	EUH 204 Inneholder isocyanater. Kan gi en allergisk reaksjon. Personer som allerede er overfølsomme for isocyanater kan få allergiske reaksjoner ved bruk av dette produktet. Personer med astma, eksem eller hudproblemer bør unngå kontakt, herunder hudkontakt, med dette produktet. Dette produktet bør ikke brukes på steder med utilstrekkelig ventilasjon med mindre en vernemaske med et egnet gassfilter (type A1 ifølge standard EN 14387) benyttes. Fra 24. august 2023 kreves hensiktsmessig opplæring før enhver industriell bruk eller yrkesbruk.
Følbar merking	Ja

2.3. Andre farer

Miljøeffekt	Klassifiseres ikke som PBT / vPvB av nåværende EU kriterier.

AVSNITT 3: SAMMENSETNING/OPPLYSNINGER OM BESTANDDELER

3.2. Stoffblandinger

Komponentnavn	Identifikasjon	Klassifisering	Innhold	Noter
4, 4'-metylendifenyldiisocyanat, isomerer og homologer	CAS-nr.: 9016-87-9 EC-nr.: 618-498-9	Carc. 2; H351 Acute Tox. 4; H332 Resp. Sens. 1; H334 Skin Sens. 1; H317 STOT RE 2; H373 Eye Irrit. 2; H319 STOT SE 3; H335 Skin Irrit. 2; H315	40 - -60 %	
Propane-1,2-diol, propoxylated	CAS-nr.: 25322-69-4 EC-nr.: 500-039-8	Acute Tox. 4; H302	10 - -20 %	
TCPP_Tris (2-klor-1-metyletyl) fosfat-multikonstituente substanser	CAS-nr.: 1244733-77-4 EC-nr.: 911-815-4	Acute Tox. 4; H302	10 - 20 %	
Glycerol, propoxylated	CAS-nr.: 25791-96-2	Acute Tox. 4; H302	5 - -10 %	
Isobutan	CAS-nr.: 75-28-5 EC-nr.: 200-857-2 Indeksnr.: 601-004-00-0	Flam. Gas 1; H220; Press. Gas (Comp.) ;	5 - 10 %	
Dimetyleter	CAS-nr.: 115-10-6 EC-nr.: 204-065-8	Flam. Gas 1; H220 Press. Gas	5 - 10 %	

	Indeksnr.: 603-019-00-8		
Propan	CAS-nr.: 74-98-6 EC-nr.: 200-827-9 Indeksnr.: 601-003-00-5	Flam. Gas 1; H220; Press. Gas (Comp.) ;	2,5 - -5 %
Komponentkommentarer	Den fullstendige teksten for alle faresetninger er vist i pkt. 16.		

AVSNITT 4: FØRSTEHJELPSTILTAK

4.1. Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Generelt	Ved eksponering eller mistanke om eksponering: Søk legehjelp.
Innånding	Flytt straks den eksponerte til frisk luft. Kontakt lege.
Hudkontakt	Ta straks av tilsølte klær og vask huden med såpe og vann. Kontakt lege hvis irritasjon vedvarer.
Øyekontakt	Skyll straks øynene med rikelig vann mens øyelokkene løftes. Påse at eventuelle kontaktlinser er fjernet fra øyet før skylling. Kontakt lege.
Svelging	Skyll nese, munn og svelg med vann. PRØV ALDRI Å GI DRIKKE ELLER FRAMKALLE BREKNINGER HVIS VEDKOMMENDE ER BEVISSTLØS! Kontakt lege.

4.2. De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

Akutte symptomer og virkninger	Hudirritasjon. Irritasjon i luftveiene. Øyeirritasjon.

4.3. Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

Annen informasjon	Ingen opplysninger.

AVSNITT 5: BRANNSLOKKINGSTILTAK

5.1. Slokkingsmidler

Egnede slokkingsmidler	Karbondioksid eller pulver.
Uegnede slokkingsmidler	Ikke bruk vannstråle ved brannslukking da dette vil spre brannen.

5.2. Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Brann- og eksplosjonsfarer	Inneholder gass under trykk; kan eksplodere ved oppvarming.
Farlige forbrenningsprodukter	Brann skaper giftig røyk.

5.3. Råd til brannmannskaper

Personlig verneutstyr	Bruk åndedrettsvern.
Brannslokkingsmetoder	Beholdere i nærheten av brann flyttes eller kjøles med vann.

AVSNITT 6: TILTAK VED UTILSIKTEDE UTSLIPP

6.1. Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner

Generelle tiltak	Holdes vekk fra antennelseskilder.

Sikkerhetstiltak for å beskytte personell	Stopp lekkasje hvis mulig uten risiko. Ta forholdsregler mot utladning av statisk elektrisitet. Røyking og bruk av åpen ild og andre antennelseskilder er forbudt. Unngå kontakt med huden og øynene. Ved utilstrekkelig ventilasjon må det brukes egnet åndedrettsvern.

6.2. Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Sikkerhetstiltak for å beskytte ytre miljø	Unngå utslipp i avløp, jord og vannløp.

6.3. Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Annen informasjon	Absorber i vermikulitt, tørr sand eller jord og fyll i beholdere.

6.4. Henvisning til andre avsnitt

Andre anvisninger	Se § 7, 8 og 13.

AVSNITT 7: HÅNDTERING OG LAGRING

7.1. Forsiktighetsregler for sikker håndtering

Håndtering	Unngå kontakt med huden og øynene. Røyking og bruk av åpen ild forbudt. Ventiler godt. Unngå innånding av damper. Bruk godkjent åndedrettsvern dersom luftforurensningen er over akseptabelt nivå. Unngå kontakt med huden og øynene. Se avsnitt 8 for opplysninger om forholdsregler ved bruk og personlig verneutstyr. God personlig hygiene er nødvendig. Vask hender og tilsølte områder med vann og såpe før arbeidsplassen forlates. Unngå spising, drikking og røyking når produktet brukes.

7.2. Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter

Oppbevaring	Oppbevares i godt lukket originalemballasje på et tørt og kjølig sted. Sylinderne skal til enhver tid være sikret i stående stilling. Steng alle ventiler når ikke i bruk. Skal beskyttes mot varme og direkte sollys. Må ikke oppbevares sammen med næringsmidler, drikkevarer eller dyrefôr.

7.3. Særlig(e) sluttanvendelse(r)

Spesielle bruksområder	Identifiserte bruksområder for dette produktet er beskrevet i avsnitt 1.2.

AVSNITT 8: EKSPONERINGSKONTROLL / PERSONLIG VERNEUTSTYR

8.1. Kontrollparametrer

Komponentnavn	Identifikasjon	Grenseverdier	Rettslig grunn
4, 4'-metylendifenyldiisocyanat, isomerer og homologer	CAS-nr.: 9016-87-9	8 timers grenseverdi: 0,005 ppm **Grenseverdier, bokstav** Bokstavkoder: A4	
Dimetyleter	CAS-nr.: 115-10-6	8 timers grenseverdi: 200 ppm 8 timers grenseverdi: 384 mg/m³	

		Grenseverdier, bokstav Bokstavkoder: E
Propan	CAS-nr.: 74-98-6	8 timers grenseverdi: 500 ppm 8 timers grenseverdi: 900 mg/m³

8.2. Eksponeringskontroll

Varselsskilt

Forholdsregler for å hindre eksponering

Egnede tekniske tiltak	Sørg for god ventilasjon. Vernehansker og -briller anbefales.

Øye- / ansiktsvern

Øyevern, kommentarer	Bruk vernebriller og ansiktsskjerm ved fare for sprut.

Håndvern

Egnede materialer	Motstandsdyktig materiale. Nitrilgummi.
Gjennomtrengningstid	Verdi: > 480 minutt(er)
Tykkelsen av hanskemateriale	Verdi: 0,2 mm
Håndbeskyttelse, kommentar	Bruk vernehansker. Hanske må velges i samarbeid med hanskeleverandøren, som kan opplyse om hanskematerialets gjennomtrengningstid.

Hudvern

Hudbeskyttelse, kommentar	Bruk egnede verneklær for å forhindre at huden blir fuktig eller tilsølt med dette kjemikaliet.

Åndedrettsvern

Åndedrettsvern nødvendig ved	Bruk åndedrettsvern.
Åndedrettsvern, kommentarer	Ved høye konsentrasjoner må det brukes egnet åndedrettsvern. Gassmaske med filter mot organiske damper og støv.

AVSNITT 9: FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

9.1. Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Tilstandsform	Aerosol Viskøs
Farge	Data mangler.
Lukt	Karakteristisk
Luktgrense	Kommentarer: Data mangler.
pH	Status: I handelsvare

	Kommentarer: Data mangler.
Smeltepunkt / smeltepunktintervall	Kommentarer: Data mangler.
Kokepunkt / kokepunktintervall	Verdi: -12 °C Kommentarer: Drivgasen
Flammepunkt	Verdi: -83 °C Kommentarer: Drivgasen
Antennelighet	Data mangler.
Nedre eksplosjonsgrense m/enhet	Kommentarer: Ingen informasjon.
Øvre eksplosjonsgrense m/enhet	Kommentarer: Ingen informasjon.
Eksplosjonsgrense	Verdi: 2 - 10 % vol.
Damptrykk	Verdi: 300000 Pa Temperatur: 50 °C
Damptetthet	Kommentarer: Data mangler.
Relativ tetthet	Verdi: ~ 1,1 g/ml Temperatur: 20 °C
Løslighet	Medium: Vann Kommentarer: Uoppløselig i vann.
Fordelingskoeffisient: n-oktanol/ vann	Kommentarer: Data mangler.
Selvantennelsestemperatur	Verdi: 460 °C Kommentarer: Drivgasen
Dekomponeringstemperatur	Kommentarer: Data mangler.
Viskositet	Verdi: > 20,5 cSt Temperatur: 40 °C
Eksplosive egenskaper	Data mangler.
Oksiderende egenskaper	Data mangler.

9.2. Andre opplysninger

Fysikalske farer

Innhold av VOC	Verdi: 12,36 %

9.2.2. Andre sikkerhetsegenskaper

Kommentarer	Opplysningene gjelder produktet i aktuell fortynning.

AVSNITT 10: STABILITET OG REAKTIVITET

10.1. Reaktivitet

Reaktivitet	Det er ingen kjent reaktivitetsrisiko forbundet med dette produktet.

10.2. Kjemisk stabilitet

Stabilitet	Stabil under normale temperaturforhold og anbefalt bruk.

10.3. Risiko for farlige reaksjoner

Risiko for farlige reaksjoner	Beholder under trykk: Må ikke punkteres eller brennes, selv ikke etter bruk Ikke spray mot åpen flamme eller annen tennkilde.

10.4. Forhold som skal unngås

Forhold som skal unngås	Unngå varme, flammer og andre antennelseskilder. Oppbevares kjølig. Beskyttes mot sollys.

10.5. Uforenlige materialer

Materialer som skal unngås	Brannfarlig/brennbart stoff.

10.6. Farlige nedbrytningsprodukter

Farlige spaltningsprodukter	Karbondioksid (CO2). Karbonmonoksid (CO).

AVSNITT 11: TOKSIKOLOGISKE OPPLYSNINGER

11.1. Informasjon om fareklasser som definert i forordning (EF) nr. 1272/2008

Akutt giftighet	Testet effekt: LD50 Eksponeringsvei: Oral Verdi: 632 mg/kg Art: Rotte Kommentarer: CAS-nr.: 1244733-77-4 Testet effekt: LC50 Eksponeringsvei: Innånding. Varighet: 4h Verdi: 11 mg/l Kommentarer: CAS-nr.: 9016-87-9 Testet effekt: LD50 Eksponeringsvei: Oral Verdi: 1000 mg/kg Art: Rotte Kommentarer: CAS-nr.: 25322-69-4 Testet effekt: ATE-miks testet Eksponeringsvei: Oral Verdi: 500 mg/kg Kommentarer: CAS: 25791-96-2
Andre toksikologiske data	Ingen opplysninger.

Øvrige helsefareopplysninger

Vurdering av akutt toksisitet, klassifisering	Farlig: mulig fare for varig helseskade ved svelging.
Vurdering hudetsende / hudirriterende, klassifisering	Irriterer huden.

Vurdering øyeskade / øyeirritasjon, klassifisering	Irriterende.
Vurdering av luftveissensibilisering, klassifisering	Kan gi allergi eller astmasymptomer eller pustevansker ved innånding.
Vurdering av hudsensibilisering, klassifisering	Kan utløse en allergisk hudreaksjon.
Vurdering av arvestoffskadelig virkning på kjønnsceller, klassifisering	Ingen spesielle helsefarer angitt.
Vurdering kreftfremkallende egenskaper, klassifisering	Mistenkes for å forårsake kreft
Reproduksjonsskader	Ingen spesielle helsefarer angitt.
Vurdering av spesifikk målorgantoksisitet - enkelteksponering, klassifisering	Kan forårsake irritasjon av luftveiene.
Vurdering av spesifikk målorgantoksisitet - repeterende eksponering, klassifisering	Kan forårsake organskader ved langvarig eller gjentatt eksponering .
Vurdering av aspirasjonsfare, klassifisering	Ingen spesielle helsefarer angitt.

Symptomer på eksponering

I tilfelle svelging	Inntak kan forårsake irritasjon av mage- og tarmsystemet, brekninger og diaré. Farlig: mulig fare for varig helseskade ved svelging.
I tilfelle hudkontakt	Virker irriterende. Kan gi allergi ved hudkontakt.
I tilfelle innånding	I høye konsentrasjoner virker damper bedøvende og kan forårsake hodepine, tretthet, svimmelhet og påvirke sentralnervesystemet. Kan irritere luftveier/ lunger. Kan forårsake allergi- eller astmasymptomer eller pustevansker ved innånding.
I tilfelle øyekontakt	Irriterende.

11.2. Opplysninger om andre farer

Endokrine forstyrrelser	Produktet inneholder ingen stoffer som er vurdert til å være hormonforstyrrende i henhold til kriteriene i kommisjonens delegerte forordning (EU) 2017/2100 eller kommisjonsforordning (EU) 2018/605.

AVSNITT 12: ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER

12.1. Giftighet

Akvatisk toksisitet, fisk	Kommentarer: Data mangler.
Akvatisk toksisitet, alge	Kommentarer: Data mangler.
Økotoksisitet	Klassifiseres ikke som miljøskadelig. Det finnes ingen data om produktets økotoksisitet.

12.2. Persistens og nedbrytbarhet

Beskrivelse / vurdering av persistens og nedbrytbarhet	Ingen opplysninger.

12.3. Bioakkumuleringsevne

Bioakkumuleringsevne, vurdering	Ingen opplysninger.

12.4. Mobilitet i jord

Mobilitet	Data mangler.

12.5. Resultater av PBT- og vPvB-vurdering

Resultat av vurderinger av PBT og vPvB	Klassifiseres ikke som PBT / vPvB i henhold til någjeldende EU-kriterier.

12.6. Hormonforstyrrende egenskaper

Hormonforstyrrende egenskaper	Produktet inneholder ingen stoffer som er vurdert til å være hormonforstyrrende i henhold til kriteriene i kommisjonens delegerte forordning (EU) 2017/2100 eller kommisjonsforordning (EU) 2018/605.

12.7. Andre skadevirkninger

Økologisk tilleggsinformasjon	Ingen opplysninger.

AVSNITT 13: SLUTTBEHANDLING

13.1. Avfallsbehandlingsmetoder

Egnede metoder til fjerning av kjemikaliet	Tomme beholdere må ikke brennes pga. eksplosjonsfare.
Avfallskode EAL	Avfallskode EAL: 160504 gass i trykkbeholdere (herunder haloner) som inneholder farlige stoffer Klassifisert som farlig avfall: Ja
EAL Emballasje	Avfallskode EAL: 150111 emballasje av metall som inneholder et farlig, fast porøst materiale (f.eks. asbest), herunder tomme trykkbeholdere Klassifisert som farlig avfall: Ja

AVSNITT 14: TRANSPORTOPPLYSNINGER

14.1. FN-nummer eller ID-nummer

ADR/RID/ADN	1950
IMDG	1950
ICAO/IATA	1950

14.2. FN-forsendelsesnavn

ADR/RID/ADN	AEROSOLBEHOLDERE
IMDG	AEROSOLS
ICAO/IATA	AEROSOLS, FLAMMABLE

14.3. Transportfareklasse(r)

ADR/RID/ADN	2.1
IMDG	2.1
ICAO/IATA	2.1

14.4. Emballasjegruppe

Kommentarer	Ikke relevant.

14.5. Miljøfarer

Marin forurensning	no

14.6. Særlige forsiktighetsregler ved bruk

Spesielle forholdsregler	Ikke bestemt.

14.7. Sjøtransport i bulk i henhold til IMO-instrumenter

Bulktransport (ja / nei)	Nei

IMDG Annen informasjon

EmS	F-D, S-U

AVSNITT 15: OPPLYSNINGER OM REGELVERK

15.1. Særlige bestemmelser/særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen

Nanomateriale	Nei
Lover og forskrifter	EUROPAPARLAMENTS- OG RÅDSFORORDNING (EF) nr. 1907/2006 av 18. desember 2006 om registrering, vurdering og godkjenning av samt begrensninger for kjemikalier (REACH), om opprettelse av et europeisk kjemikaliebyrå, om endring av direktiv 1999/45/EF og om oppheving av rådsforordning (EØF) nr. 793/93 og kommisjonsforordning (EF) nr. 1488/94 samt rådsdirektiv 76/769/EØF og kommisjonsdirektiv 91/155/EØF, 93/67/EØF, 93/105/EF og 2000/21/EF, med endringer. EUROPAPARLAMENTS- OG RÅDSFORORDNING (EF) nr. 1272/2008 av 16. desember 2008 om klassifisering, merking og emballering av stoffer og blandinger, om endring og oppheving av direktiv 67/548/EØF og 1999/45/EF, og om endring av forordning (EF) nr. 1907/2006. FOR 2011-12-06 nr 1358: Forskrift om tiltaksverdier og grenseverdier for fysiske og kjemiske faktorer i arbeidsmiljøet samt smitterisikogrupper for biologiske faktorer (forskrift om tiltaks- og grenseverdier), med endringer.
Deklarasjonsnr.	190071

15.2. Vurdering av kjemikaliesikkerhet

Vurdering av kjemikaliesikkerhet er gjennomført	Nei

AVSNITT 16: ANDRE OPPLYSNINGER

Leverandørens anmerkninger	Opplysningene i dette sikkerhetsdatabladet er basert på opplysninger som var i vår besittelse på det tidspunkt sikkerhetsdatabladet ble utarbeidet, og er gitt under forutsetning av at produktet anvendes under de forhold som er angitt, og i samsvar med den anvendelsesmåte som er spesifisert på emballasjen eller i relevant teknisk litteratur. Ethver annen bruk av produktet, eventuelt i kombinasjon med andre produkter eller prosesser, skjer på brukerens eget ansvar.
Liste over relevante H-setninger (i avsnitt 2 og 3).	H220 Ekstremt brannfarlig gass. H222 Ekstremt brannfarlig aerosol. H229 Beholder under trykk: Kan eksplodere ved oppvarming. H302 Farlig ved svelging. H315 Irriterer huden. H317 Kan utløse en allergisk hudreaksjon. H319 Gir alvorlig øyeirritasjon. H332 Farlig ved innånding. H334 Kan gi allergi- eller astmasymptomer eller pustevansker ved innånding. H335 Kan forårsake irritasjon av luftveiene. H351 Mistenkes for å kunne forårsake kreft . H373 Kan forårsake organskader ved langvarig eller gjentatt eksponering
Viktige litteraturreferanser og datakilder	Databladet er utarbeidet med basis i opplysninger gitt av produsenten.
Opplysninger som er nye, slettet eller revidert	Relevante endringer sammenliknet med forrige versjon av sikkerhetsdatabladet angis med linjemarkering i venstre marg.
Versjon	17
NOBB-nr.	49038360, 49038375, 49038386